

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 16 Mayıs 2019

Sayı: 9346

12623

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. 15.05.2019

Deniz YAVUZYILMAZ

Zonguldak Milletvekili

TBMM 27. Yasam Dönemi, 2. Yasama Yılı, 41 sıra sayılı; “Maden Kanunu İle Bazı Kanunlarda Ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1. Maddesi aşağıdaki gibidir:

“MADEN KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 7164

Kabul Tarihi: 14/2/2019

MADDE 1 – 14/6/1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “**arama ve araştırma**” ibaresi “**arama, araştırma ve işletme**” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında kurulan şirketler özel hukuk hükümlerine tabi olup 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi Ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile bunların ek ve değişikliklerine ilişkin hükümler ile kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair ilgili mevzuat hükümleri, şirketler veya ortak olduğu şirketler ile bunların iş ve işlemleri hakkında uygulanmaz. Şirketlerin faaliyetleri iş mevzuatı hükümlerine göre istihdam edilen personel eliyle yürütülür.

12629

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar bu madde kapsamında kurulan şirketlerin talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakati ile şirketlerde istihdam edilebilir. Bunların kurumlarıyla olan ilişkileri iş akdinin yapılmasıyla son bulur. Bunlara verilecek ücret ile diğer malî ve sosyal haklar yapılacak iş akdi ile belirlenir. Bu şekilde istihdam edilenler, şirketteki görevlerinin sona ermesinden itibaren altı ay içerisinde başvurmaları üzerine daha önce çalıştıkları kurum veya kuruluşların öğrenimlerine ve kazanılmış hak aylıklarına uygun kadrolarına veya durumlarına uygun pozisyonlarına, ayrılmadan önceki kadro ve pozisyonları dikkate alınmaksızın en geç üç ay içerisinde sınavsız atanırlar. Bu fıkra uyarınca önceki kurumlarına dönen kişilerin şirket ve alt şirketlerde geçen hizmetleri kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde değerlendirilir. Bu durumda, şirketlerdeki çalışmalarından dolayı kıdem tazminatları ödenmez ve bu süreler emeklilik ikramiyesinin hesabında dikkate alınır.”

Aynı Kanun Teklifi'nin 1. Maddesi'nde belirtilen Maddenin Değiştirilme Gerekçesi'de aşağıdaki gibi ifade edilmiştir:

“Madde 1- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün yurtdışı faaliyetleri kapsamında hedef ülke yetkilileri ile yaptığı görüşmelerde, maden arama ve araştırma faaliyetleri ile ilgili olarak alınacak lisanslar için imzalanması istenilen sözleşmelerin, arama, araştırma faaliyetleri sonucunda ekonomik maden kaynaklarının bulunması durumunda, yapılacak işletme süreci ile ilgili yükümlülükler içerdiği görülmüştür. Bu doğrultuda madde ile, kurulacak şirketlerin arama ve araştırma faaliyetlerine ek olarak işletme yapabilmesi de öngörülmektedir. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün yurtdışı faaliyetleri kapsamında yaşadığı tecrübeler, Ülkemiz adına yurtdışında yapılacak arama, araştırma ve işletme faaliyetlerinin yurtiçinde kurulacak bir şirket aracılığıyla koordine edilmesinin stratejik olarak daha etkin olacağını göstermiştir. Bu nedenle, kurulacak şirketlerin özel hukuk hükümlerine tabi, özel sektörün sahip olduğu hızlı karar verme, harekete geçebilme, dünya piyasalarında rekabet edebilecek güce sahip işletmeler kurma ve yönetme, sonuç odaklı çalışabilme gibi esnek ve dinamik bir yapıya sahip olmaları zaruret arz etmekte bu anlamda şirketlerin tabi olacağı ve muaf tutulacağı mevzuat hükümleri de madde ile belirlenmektedir. Ayrıca, yapılan değişiklik ile Kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan uzmanlaşmış ve tecrübeli personelin ihtiyaç duyulması halinde söz konusu şirketlerde çalıştırılabilmesine imkân sağlanmaktadır.”

Denizlerdeki doğal gaz, petrol, maden arama ve araştırmalarının etkin bir şekilde yapılabilmesi amacıyla MTA ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı işbirliğinde 2012 yılında tamamen yerli olanaklarla inşasına başlanan ve ileri teknoloji ürünü birçok bilimsel ve teknik ekipmanla donatılan Oruç Reis Gemisi'nin 23 Haziran 2017 tarihinde geçici kabulü yapılmış ve gemi Ağustos 2017'de faaliyete başlamıştı. Yaklaşık 2 senedir MTA tarafında işletilen bu geminin işletmesi, yukarıda belirtilen kanun değişikliklerinin ardından, hiçbir kriter aranmaksızın, 30 Mayıs 2019 tarihinde gerçekleştirilecek ihale ile 2 yıllığına kiralanacaktır.

h623

Yukarıda belirtilen kanun değişikliği ve güncel olarak yaşanan gelişmeler doğrultusunda aşağıdaki sorularımın tek tek cevaplandırılmasını talep ediyorum.

1. Oruç Reis Gemisi Türkiye Kıta Sahası içindeki petrol, doğalgaz ve maden arama çalışmalarını tamamlamış mıdır? Tamamlamadıysa bu sismik araştırmaları yapan Oruç Reis Gemisi hangi gerekçelerle işletmesi kiraya verilmek istenmektedir?
2. Oruç Reis Gemisi'nin işletme bedeli faaliyete başladığı tarihten itibaren aylık, yıllık ve toplam hangi tutarlarda gerçekleşmiştir?
3. Oruç Reis Gemisi'nin ortalama personel sayısı kaçtır? Personellerin görev dağılımlarını ve hangi kurumların personeli olduklarını gösteren bir tablonun tarafıma iletilmesini talep ediyorum.
4. Ekonomik kriz veya yeterli yetişmiş nitelikli personel bulunamadığı için mi Oruç Reis Gemisi'nin işletmesi kiralananmak istenmektedir? Değil ise bu kiralamanın gerekçesi nedir?
5. Oruç Reis Gemisi'nin işletmesini kiralayan şirketler, geminin yazılımı veya yapılacak sözleşme sebebiyle, Oruç Reis Gemisi'nin bu güne kadar yaptığı araştırmalardan elde ettiği bilgi ve verilere sahip olabilecek midir?
6. Oruç Reis Gemisi'nin işletmesini kiralamak için yapılacak ihaleye yabancı menşeli şirketler girebilecek midir? İhaleyi kazanan şirketler gemiye farklı bir ülkenin bayrağını çekerek uluslararası sularda veya tartışmalı kıta sahalarının sınırları içinde petrol, maden veya doğalgaz araması yapabilecek midir? Akdeniz'de yapılacak çalışmalar açısından kurulacak şirketin, MTA'nın tabii olduğu uluslararası mevzuata göre, kıta sahanlığımız içinde, dışında, uluslararası ve tartışmalı kıta sahanlıklarında yapmakta olduğu çalışmalarla kıyaslandığında ne tür avantajları, dezavantajları ve riskleri olacaktır?
7. Oruç Reis Gemisi'nin işletmesini kiralayacak şirketin talebi, personelin ve kurumlarının muvafakati ile kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan gemi personeli bu şirketlerde istihdam edilebilecek midir? Personel şirkete geçiş yaptıktan sonra, daha önce çalıştığı kamu kurum ve kuruluşuna tekrar dönüş yapabilecek midir?
8. Türkiye Cumhuriyeti adına yurt dışında yapılacak arama, araştırma ve işletme faaliyetlerinin yurt içinde kurulacak bir şirket aracılığıyla koordine edilmesi planlanmaktaysa bu şirketin ortaklık yapısı nasıl olacaktır? Devlet kurum ve kuruluşlarının payı olacak mıdır, olarsa bu pay yüzde kaç olacaktır? Şirketteki 3. şahıs ortaklıklarının toplam payı %51'in altına düşmediği taktirde karar alma yetkisi sadece 3. şahıslarda mı olacaktır? En fazla %49 paya sahip olabilecek Devlet kurum ve kuruluşlarının karar alma mekanizmasında nasıl bir yetkisi olacaktır? Bu şirket Sayıştay denetimine tabi olacak mıdır? Bu şirketin mali denetimi ne şekilde, hangi kurumlar tarafından yapılacaktır? Bu şirketin yurt dışı faaliyetleri kapsamında hedef ülke

12623

yetkilileri ile yapacağı lisanslar için imzalanması istenilen sözleşmelerden doğan yükümlülükler Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni hukuki olarak bağlayacak mıdır veya sadece kurulan şirketin ortaklık yapısına bağlı olarak mı ortaklarda sorumluluk doğacaktır?

9. Kurulacak şirketin ortaklık yapısı Sakarya'da özelleştirilen Tank Palet Fabrikası'nda olduğu gibi Katar Devleti veya üçüncü şahısların güdümünde olan bir ortaklık yapısı mı olacaktır? Tank Palet Fabrikası kurmak veya işletmek gibi kriterlerin hiç birisine sahip olmayan Ethem Sancak'a bir ülke için kritik öneme sahip bir savunma sanayii kuruluşunun olan Sakarya Tank Palet fabrikasının teslim edilişi gibi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı da Oruç Reis Gemisi'ni, kiralararak işletmek için ihaleye girecek şirketlerde hiçbir kriter aranmadan mı aynı yolla bu şirketlere teslim edecektir?
10. Tank Palet Fabrikası'nın içinde çalışan nitelikli personeliyle birlikte devredilerek özelleştirildiği gibi Oruç Reis Gemisi'nin işletmesi de içinde çalışan nitelikli personelle birlikte mi 3.şahıs şirketlerine kiralanmak istenmektedir?
11. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olarak, Oruç Reis gemisinin 3.şahıslara kiralanması ve işletmesinin devriyle, milli ve gizli olması gereken bilimsel araştırmalara ilişkin tüm bilgilerin kurum dışına çıkarılması tehlikesiyle, Türkiye'ye ikinci bir Tank Palet Fabrikası felaketi mi yaşatılmak istenmektedir?
12. MTA Genel Müdürlüğü son 20 yılda hangi ülkelerle maden arama ve araştırma faaliyetleri yürütmek için görüşmeler ve planlamalar yapmıştır? Yurt dışı faaliyetleri kapsamında kurulacak şirketle hangi ülkelerle arama, araştırma ve işletme faaliyeti yapılması planlanmaktadır?